

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาระดับองค์กรไปจนถึงการพัฒนา
ระดับประเทศ และระดับโลก การที่จะสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพขึ้นมาในสังคมได้นั้น
หนึ่งในปัจจัยสำคัญก็คือ การศึกษา (Education) การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความ
เจริญงอกงามของบุคคล และสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสาน
ทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจาก
การจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542: น. 2) กล่าวว่า การศึกษานอกจากจะทำให้มนุษย์เกิด
ความรู้ และพัฒนาตนได้แล้วยังสามารถกำหนดทิศทางของประเทศได้อีกด้วย เพราะประเทศที่มีการ
ส่งเสริมการศึกษาที่ถูกทิศทาง ตลอดจนวางแผนการผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้
ประเทศนั้น มีต้นทุนที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพในการร่วมกันสร้างประเทศให้ก้าวไกล รวมถึง
หน่วยย่อยอย่างองค์กรด้วย ถ้าสามารถคัดสรรทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพเข้ามาทำงานก็ย่อมส่งผล
ให้องค์กรพัฒนาได้อย่างก้าวไกลเช่นกัน ขณะเดียวกันองค์กรก็ไม่ควรหยุดที่จะพัฒนาองค์ความรู้ให้กับ
บุคลากรด้วย เพราะการศึกษานั้นไม่มีวันจบ ทุกคนสามารถที่จะเรียนรู้ไปตลอดได้ และพัฒนาตนเอง
ได้ตลอดเวลาด้วยเช่นกัน นับตั้งแต่การก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นต้นมา โลกมีการเปลี่ยนแปลงหลาย
สิ่งหลายอย่างอย่างรวดเร็วมาก ตั้งแต่เรื่องของเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Disruption)
ไปจนถึงเรื่องของอาชีพ (Career Disruption) หลายสิ่งหลายอย่างทำให้วิถีชีวิตของมนุษย์
เปลี่ยนไปเพื่อก้าวให้ทันโลกที่เปลี่ยนแปลง รวมไปถึงเรื่องการศึกษาที่เริ่มปรับเปลี่ยนรูปแบบตลอดจน
มีสาขาวิชาใหม่ ๆ ที่น่าสนใจเกิดขึ้นมากมาย การก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 นั้นแม้แต่องค์กรเอง
ก็ต้องปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลง รวมไปถึงแรงงานทั้งหลายก็ต้องพัฒนาตัวเองให้ก้าวทัน
ความก้าวหน้าด้วย หลายประเทศเริ่มมีการส่งเสริมการศึกษาในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนา
ประชากรให้เหมาะสมสำหรับโลกในยุคใหม่ ไปจนถึงพัฒนาศักยภาพประชากร และแรงงานให้ก้าวทัน
การเปลี่ยนแปลงนี้ด้วย ซึ่งว่ากันว่าทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่มีความจำเป็น และเป็นแนวทาง
ในการพัฒนาบุคลากรชาติในทุกระดับนั้นก็คือทักษะ 8C ที่ประกอบไปด้วยทักษะการสร้างสรรค์
(Creativity Skill) ทักษะทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (Computers Technology Skill) ทักษะ
ทางด้านความสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural Relationship) ทักษะทางการสื่อสาร
(Communication) ทักษะในการสร้างความร่วมมือ (Collaboration) ทักษะในการเผชิญวิกฤต
และการแก้ปัญหา (Critical Thinking) ทักษะการเรียนรู้อย่างไม่หยุดนิ่ง (Continuous Learning)
ทักษะวิชาชีพเชิงลึก (Career in Deep Skill) กระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human
Resource Development) ถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาองค์กรตลอดจนประเทศชาติ
หนึ่งในแรงขับเคลื่อนสำคัญของการพัฒนานั้นก็คือการศึกษา (Education) เรื่องของการศึกษาไม่ใช่
เรื่องของเด็กหรือวัยเรียนเพียงเท่านั้น การพัฒนาการศึกษาในวัยทำงานก็ถือเป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน

การศึกษาทำให้มนุษย์มีองค์ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ อยู่ในตัว และทำให้กลายเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถตลอดจนมีศักยภาพในการปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งจะทำให้การทำงานราบรื่นไม่มีปัญหา และในขณะเดียวกันหากพัฒนาการศึกษาให้เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ก็จะช่วยพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น ดังนั้น การศึกษาจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ทรัพยากรมนุษย์เพิ่มขีดความสามารถของตนขึ้นได้ และกลายเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพทั้งต่อการทำงาน ต่อสังคม และต่อประเทศชาติ

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาต้องเป็น การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยกระบวนการจัดการศึกษาต้องเป็นการศึกษาตลอด ชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาตามหลักสากลที่ยึดถือกันมานานนั้นมี 3 รูปแบบใหญ่ ๆ สำหรับประเทศไทยเองก็มีการกำหนดรูปแบบของการศึกษาไว้ 3 รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ (Formal Education) การศึกษานอกระบบ (Non-formal Education) และการศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542: น. 6) กล่าวว่า การศึกษาไม่ว่าจะรูปแบบ ใดก็ตามล้วนแต่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งในระดับวัยเรียนและวัยทำงานทั้งสิ้น การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่าง ต่อเนื่อง ให้จัดการเรียนรู้โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้ง ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560–2579 (2560: น. 1-2) กล่าวถึง การจัดการศึกษา อาชีวศึกษาและการฝึกอบรมอาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน ในระดับฝีมือ (ปวช.) ระดับเทคนิค (ปวส.) ระดับเทคโนโลยี (ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ) และการฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะอาชีพระยะสั้นและระยะยาวที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับปรัชญาการอาชีวศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา แห่งชาติ และมาตรฐานการอาชีวศึกษาในแต่ละระดับ ในการจัดการอาชีวศึกษามีค่านิยมที่เป็น เป้าหมายหลักในการปลูกฝังที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ คุณธรรม (Merit) คุณภาพ (Quality) ความร่วมมือ (Collaboration) ความเป็นมืออาชีพ (Professional) โดยมีวัตถุประสงค์ในการ จัดการอาชีวศึกษา ดังนี้ 1) เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพให้มีคุณธรรม คุณภาพ และ ความเป็นมืออาชีพ 2) เพื่อเพิ่มโอกาสการศึกษาวิชาชีพกับประชาชนทุกช่วงวัย 3) เพื่อนำหลัก ธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา 4) เพื่อพัฒนางานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้อาชีวศึกษา 5) เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้มี คุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ โดยมีเป้าหมายเพื่อผลิตและพัฒนาผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาที่มี คุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรม ลักษณะนิสัย และทักษะทางปัญญา 2) ด้านสมรรถนะหลักและ สมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้และทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการ เรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน 3) ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการ ประยุกต์ใช้ความรู้ และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่อาชีพ พระราชบัญญัติ การอาชีวศึกษา (2551: 3) กำหนดว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัด ในรูปแบบ ดังนี้ 1) การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลัก โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา การวัดผลและประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน 2) การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลาการวัดผลและประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตร จะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม 3) การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐในเรื่องการจัด หลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลโดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัด การศึกษาร่วมกันก็ได้ ทั้งนี้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้นต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบ ทวิภาคีเป็นสำคัญ

วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี เป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีการฝึกงานในการผลิตกำลังคนระดับช่างฝีมือ (ปวช.) ระดับช่างเทคนิค (ปวส.) และระดับเทคโนโลยี

ปริญญาดุษฎีบัณฑิตเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ (ทล.บ.) โดยเน้นให้มีทักษะที่หลากหลาย (Multi Skill) เปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมฐานความรู้ (Social Knowledge Based) เพื่อการพัฒนาประเทศ ได้ตระหนักในความสำคัญของการสร้างคุณภาพ โอกาส ความร่วมมือ และขับเคลื่อนให้การอาชีวศึกษามีความพร้อมรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา มุ่งเน้นการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาทั้งปริมาณและคุณภาพ ที่มีสมรรถนะและทักษะฝีมือเป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการ สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนด้านอาชีวศึกษา ทั้งในระดับพื้นที่ ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ เน้นการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาดุษฎี (ทล.บ.) พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการ ตอบสนองความต้องการกำลังคนในประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ ประเภทวิชาคหกรรม ประเภทวิชาศิลปกรรม ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีจำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 19 สาขาวิชา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 16 สาขาวิชา ระดับปริญญาดุษฎี (ทล.บ.) จำนวน 4 สาขาวิชา รวมทั้งสิ้น 39 สาขาวิชา และมีจำนวนนักเรียนนักศึกษาทั้งสิ้น 7,500 คน โดยมีรูปแบบเชิงระบบประกอบด้วย Input Process Output (IPO) ในการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนและมีแนวทางการดำเนินงานพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ 1) พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ หลักสูตรวิชาชีพเฉพาะทาง หลักสูตรวิชาชีพทั้งในและนอกกระบบให้มีความหลากหลาย เชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิวิชาชีพและการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา บ่มเพาะให้ผู้เรียนใฝ่หาความรู้ มีค่านิยมมุ่งสู่การเรียนรู้อาชีวศึกษาเพิ่มมากขึ้น เสริมสร้างให้มีสมรรถนะด้านการสื่อสาร ภาษา เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ ทักษะอาชีพ รองรับการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของประเทศ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ (Public Mind) และคุณลักษณะทางอารมณ์ 2) พัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ด้านวิชาชีพ สร้างระบบการเรียนรู้อาชีวศึกษา ส่งเสริมโอกาสการเรียนรู้วิชาชีพตลอดชีวิต วัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการมีงานทำ การสร้างผู้ประกอบการใหม่ให้สอดคล้องกับภูมิสังคมอาชีพ 3) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิชาชีพในชุมชนร่วมกับสถานประกอบการ ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บ้าน สถาบันศาสนา สถาบันทางการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ มีแนวทางในการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนอาชีวศึกษาใช้รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยประเมินตามสมรรถนะงาน สมรรถนะรายวิชา และสมรรถนะผู้เรียน ที่กำหนดในหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency Curriculum) และใช้ข้อสอบ V-net (Vocational National Education Test) ซึ่งเป็นการทดสอบวัดความรู้มาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพตามหลักสูตร โดยใช้คุณวุฒิวิชาชีพ (Vocational Qualification) เป็นฐานเปรียบเทียบในการวัดผลและการประเมินผล

ในปีการศึกษา 2563 เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus Disease 2019: COVID-19) ในประเทศจีนตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2562 และแพร่ระบาดไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา และขยายวงกว้างขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่ระดับจังหวัดไปจนถึงระดับตำบลและชุมชนที่ห่างไกล โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวโน้มที่จะเกิดการแพร่ระบาดในสถานศึกษา ซึ่งมีเด็กเยาวชนและบุคลากรทางการศึกษา อันเป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศ จึงได้เกิดแนวปฏิบัติหรือแนวทางใหม่ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน

เนื่องจากสถานศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปกติในรูปแบบเดิม แต่เนื่องจากวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี เป็นสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ มีการจัดการศึกษาสาขาวิชาที่หลากหลาย มีหลายระดับการศึกษา มีนักศึกษาจำนวนมาก (ประมาณ 7,500 คน) ซึ่งในแต่ละสาขาวิชาของแต่ละระดับการศึกษานั้น การจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาต่าง ๆ ทุกรายวิชาจะพบว่ามีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ต้องใช้พื้นที่จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือห้องเรียน ห้องปฏิบัติการเพื่อส่งผลให้นักเรียนนักศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและทักษะครบถ้วนตามหลักสูตรที่กำหนด และเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต่าง ๆ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนตามปกติที่ต้องเรียนรู้ในชั้นเรียนหรือห้องเรียนห้องปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดการเว้นระยะห่างทางสังคม จึงดำเนินการไม่ได้ ทำให้เกิด New Normal ทางการศึกษาขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ ซึ่งในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา นั้น วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ได้พยายามหาวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ด้วยดีโดยการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน 256 คน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus Disease 2019: COVID-19) ซึ่งผลสำรวจของความคิดเห็น ดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 ผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน 256 คน ในช่วงสถานการณ์ COVID-19 (พฤษภาคม 2563)

การจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์ COVID-19		จำนวน	ร้อยละ
รูปแบบการจัดการเรียนรู้			
1.	การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ในชั้นเรียน (On-Site)	42	16.40
2.	การจัดการเรียนการสอนแบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน (Blended Learning)	214	83.60
รวม		256	100.00
วิธีการจัดชั้นเรียน			
3.	การสลับชั้นมาเรียนของนักเรียนนักศึกษาแบบสลับวันเรียน	30	11.72
4.	การสลับชั้นมาเรียนของนักเรียนนักศึกษาแบบสลับวันคู่วันคี่	20	7.81
5.	การสลับช่วงเวลามาเรียนของนักเรียนนักศึกษาแบบเรียนทุกวัน	50	19.53
6.	การสลับกลุ่มนักเรียนนักศึกษา แบบแบ่งนักเรียนนักศึกษา ในห้องเรียนเป็น 2 กลุ่ม	156	60.94
รวม		256	100.00
เครื่องมือ/ช่องทางในการจัดการเรียนรู้			
7.	เครื่องมือสื่อสารแบบสองทาง (VDO Conference)		
	1) Google Meet	64	25.00
	2) Microsoft Team	57	22.27
	3) ZOOM	72	28.12
	4) Line Video Call	63	24.61
รวม		256	100.00

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

การจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์ COVID-19		จำนวน	ร้อยละ
8.	เครื่องมือการจัดการเรียนการสอน		
	1) Google Drive	71	27.73
	2) One Drive	58	22.66
	3) Drop Box	62	24.22
	4) Google Form	65	25.39
รวม		256	100.00
แหล่งเรียนรู้			
9.	แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ (On Line)	215	83.98
10.	แหล่งเรียนรู้ออนแอร์ (On Air)	41	16.01
รวม		256	100.00
การจัดตารางเรียน			
11.	ตารางเรียนตามปกติ	42	16.40
12.	ตารางเรียนแบบบล็อกคอร์ส (Block Course)	214	83.60
รวม		256	100.00

ผลจากการสำรวจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนรู้ชนิดที่เรียกว่า ความปกติใหม่หรือ New Normal ทางการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนในอนาคตต่อไป รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ เลือกใช้ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิธีการจัดชั้นเรียนใช้วิธีการสลับกลุ่มนักเรียนนักศึกษา แบบแบ่งนักเรียนนักศึกษาในห้องเรียนเป็น 2 กลุ่ม เครื่องมือ/ช่องทางในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) เครื่องมือสื่อสารแบบสองทาง (VDO Conference) ได้แก่ Zoom, Google meet, Line, Video Call และ Microsoft Team 2) เครื่องมือการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ Google Drive, Google Form, Drop Box, One Drive แหล่งเรียนรู้ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ ออนไลน์ (On Line) และออนแอร์ (On Air) การจัดตารางเรียนเป็นแบบบล็อกคอร์ส (Block Course) โดยแบ่งนักเรียนนักศึกษา 1 ห้องเรียน ซึ่งมี 40 คน ออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน แล้วสลับกันเรียนระหว่าง On-Site กับ Online หรืออื่น ๆ ซึ่งรูปแบบการจัดตารางเรียนเป็นแบบบล็อกคอร์ส (Block Course) คือ การเรียนต่อเนื่องจนครบตามหน่วยกิตของวิชานั้น ๆ และทำการสอบ หลังจากสอบเสร็จถึงจะเริ่มต้นเรียนวิชาใหม่หรือบล็อกต่อไปจนครบทุกรายวิชาตามหลักสูตร การเรียนรู้ของนักเรียนนักศึกษาในวันที่มาสถานศึกษาต้องเข้าเรียนตามเวลา (ตารางเรียนที่วิทยาลัยกำหนด) วันที่นักเรียนนักศึกษาไม่มาสถานศึกษาให้เรียนด้วยระบบการสอนแบบ Online หรือจากแบบเรียน จากใบความรู้ จากการทำใบกิจกรรม จากใบงาน และการบ้านที่ครูมอบหมาย การสอนของครูในวันที่นักเรียนนักศึกษามาสถานศึกษาสอนนักเรียนนักศึกษาตามปกติตามตารางสอนที่สถานศึกษากำหนด ในวันที่นักเรียนนักศึกษาไม่มาสถานศึกษา ครูต้องประสานกับนักเรียนนักศึกษาและผู้ปกครองเพื่อติดตามการเรียนด้วยระบบการสอน Online หรือจากแบบเรียน จากใบความรู้ จากการทำใบกิจกรรม จากใบงาน และการบ้านที่ครูมอบหมาย การจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา 1) จัดการเรียนรู้อยู่ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ครบถ้วนตามหลักสูตร 2) ครูทุกคนจะทำการสอนนักเรียนนักศึกษาด้วยระบบการจัดการ Social Distancing ซึ่งยังสามารถพบกับนักเรียน

นักศึกษาได้ทุกคน ทั้ง Face to Face และผ่านช่องทางอื่น ๆ 3) จัดการเรียนรู้ทั้งรูปแบบการเรียน จากตำราเรียน การเรียนในห้องเรียน การเรียนออนไลน์/สื่อออนไลน์ ที่วีดิทัศน์ Platform DEEP และช่องทางอื่น ๆ ที่สถานศึกษาจัดเตรียม ในกรณีข้อจำกัดด้านความเหลื่อมล้ำที่นักเรียนนักศึกษา ขาดแคลนเครื่องมือเข้าถึงการเรียนรู้ วิทยาลัยได้จัดเตรียมพื้นที่และเครื่องมืออุปกรณ์ในสถานศึกษา สำหรับนักเรียนนักศึกษากลุ่มนี้เข้าถึงการเรียนการสอนในรูปแบบที่สถานศึกษากำหนด การเรียนรู้ ในห้วงเวลาของสถานการณ์ควบคุมมีการเตรียมสื่อการเรียนรู้จากหลายแหล่งที่นักเรียนนักศึกษา สามารถเข้าถึงได้มากกว่าสถานการณ์ปกติที่ผ่านมา 4) การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้เป็นไป ตามรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) จากสถานการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัย ในฐานะผู้อำนวยการของวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์จึงสนใจศึกษาผลของการดำเนินการบริหารจัดการ การเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทาง การจัดการเรียนการสอนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์

วัตถุประสงค์เฉพาะ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาสภาพและความจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์
2. สร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ และจัดทำคู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์
3. ทดลองดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์
4. ศึกษาผลการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ ดำเนินการ 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

1.1 การศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน โดยการวิเคราะห์เอกสาร

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ การพัฒนารูปแบบ การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (Deming Cycle: PDCA) การบริหารงานเชิงระบบ (IPO) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework: Thailand NQF) มาตรฐานการอาชีวศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. การบริหารจัดการเรียนรู้
2. การพัฒนารูปแบบ
3. การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (Deming Cycle: PDCA)
4. การบริหารงานเชิงระบบ (IPO) ประกอบด้วย Input Process Output (IPO)
5. กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework: Thailand NQF)
6. มาตรฐานการอาชีวศึกษา
7. การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)
8. การจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course)

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีการบริหารจัดการเรียนรู้
2. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีการพัฒนารูปแบบ
3. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (Deming Cycle: PDCA)
4. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีการบริหารงานเชิงระบบ (IPO) ประกอบด้วย Input Process Output
5. หลักการ แนวคิด กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework: Thailand NQF)
6. หลักการ แนวคิด มาตรฐานการอาชีวศึกษา
7. หลักการ แนวคิด การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)
8. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course)

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ การพัฒนารูปแบบ การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (Deming Cycle: PDCA) การบริหารงานเชิงระบบ (IPO) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework: Thailand NQF) มาตรฐานการอาชีวศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) การจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการระหว่างเดือน มกราคม–มีนาคม 2563

1.2 ศีกษาสภาพและความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยใช้แบบสอบถาม

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนรู้ การพัฒนารูปแบบ การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (Deming Cycle: PDCA) การบริหารงานเชิงระบบ (IPO) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework: Thailand NQF) มาตรฐานการอาชีวศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) การจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำองค์ความรู้มาสร้างแบบสอบถาม ซึ่งมีข้อความเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านผลผลิต/การวัดและประเมินผล และด้านการกำกับ/การติดตาม/การตรวจสอบ ตามที่คาดหวังและตามความเป็นจริง

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 256 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 155 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ของบุญชม ศรีสะอาด (2554: น. 43) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาสภาพและความจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหาร	4	4
ครูผู้สอน	252	151
รวม	256	155

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ข้อมูลด้านสภาพและความจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านผลผลิต/การวัดและประเมินผล และด้านการกำกับ/การติดตาม/การตรวจสอบ ตามที่คาดหวังและตามความเป็นจริง

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ศึกษาสภาพและความจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ดำเนินการในช่วงเดือน เมษายน 2563

ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี และจัดทำคู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ดำเนินการ 4 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

2.1 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์สภาพความต้องการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยใช้การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (Deming Cycle: PDCA) และทฤษฎีการบริหารเชิงระบบ (IPO) มีองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย

1. การกำหนดนโยบาย
2. การกำหนดกลยุทธ์
3. กำหนดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส

(Block Course)

องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ (Doing) ประกอบด้วย

1. **ปัจจัยนำเข้า (Input)** ประกอบด้วย หลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ฐานความรู้เทคโนโลยี สถานประกอบการ ผู้เรียน ผู้สอน ท้องถิ่น ชุมชน และสังคม
2. **กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Process)** ประกอบด้วย การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้ส่งเสริมสมรรถนะการเรียนรู้ โดยเรียนที่ละ Module ต่อเนื่องจนจบเป็นรายวิชา แล้วเรียนวิชาต่อไปจนครบทุกรายวิชาที่กำหนดในแผนการเรียนแต่ละภาคเรียน และกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพและสมรรถนะวิชาชีพ การเรียนรู้ต้องต่อเนื่องจนจบเป็นวิชา/เป็นเรื่อง/เป็นโครงการ/เป็นชิ้นงาน/เป็นงาน/เป็นอาชีพ การเรียนรู้ต้องคู่กับการปฏิบัติงาน การเรียนรู้ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม การเรียนรู้ต้องให้ผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงการจัดการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับสภาวะปัจจุบัน การจัดการเรียนรู้ต้องมีการพัฒนาวิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ต้องลดภาระงานของผู้สอนและผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้ต้องปรับวิชาเป็นอาชีพ

3. **ผลผลิต/การวัดและประเมินผล (Output)** ประกอบด้วย การนำเสนอผลงาน แฟ้มสะสมงาน การวัดผลสัมฤทธิ์ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) จิตพิสัย (Affective) และทักษะพิสัย (Psychomotor)

องค์ประกอบที่ 3 การตรวจสอบ (Checking) ประกอบด้วย

1. การกำกับ/การติดตาม/การตรวจสอบ/วิเคราะห์ (Control) ด้วยการนิเทศการศึกษาเพื่อการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Action)

1. ข้อมูลสำหรับการพัฒนา (Feedback)

ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของผลผลิตและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับไปสู่การปรับปรุงกระบวนการและปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ข้อมูลจากการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ ข้อมูลจากการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และข้อมูลจากการประกันคุณภาพภายใน

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลจากการศึกษาสภาพและความจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านผลผลิต/การวัดและประเมินผล และด้านการกำกับ/การติดตาม/การตรวจสอบ ตามที่คาดหวังและตามความเป็นจริง

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา

1. รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
2. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ในช่วงเดือน พฤษภาคม-มิถุนายน 2563

2.2 ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารการศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกหรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ด้านการบริหารองค์กรไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 3 คน

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 3 คน

3. นักวิชาการ ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา

คุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ดำเนินการ เดือนมิถุนายน 2563

2.3 ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยใช้แบบประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยประยุกต์จากแนวคิดของ สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ (2553: 198–204) ใน 3 ด้าน คือ ความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility Standards)

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารการศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกหรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ด้านการบริหารองค์กรไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 3 คน

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 3 คน

3. นักวิชาการ ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

2. ปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ดำเนินการ เดือน มิถุนายน 2563

2.4 จัดทำคู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ขอบเขตด้านเนื้อหา

จัดทำคู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยมีส่วนประกอบดังนี้

คำนำ

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

บทที่ 3 การนำรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ไปสู่การปฏิบัติ

บทที่ 4 การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

นำผลจากการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสานทุกขั้นตอน นำมาเรียบเรียงเพื่อจัดทำเป็นคู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน และประเมินความเหมาะสมของคู่มือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีคุณสมบัติดังนี้ 1) ผู้บริหารการศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกหรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ด้านการบริหารองค์กรไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน 3) นักวิชาการ ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ จำนวน 1 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ คู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ขอบเขตด้านระยะเวลา

จัดทำคู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ในช่วงเดือน มิถุนายน 2563

ตอนที่ 3 การทดลองดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี 4 องค์ประกอบ (8 กิจกรรมย่อย) ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การวางแผน (Planning)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การกำหนดนโยบาย

- 1.1 ผู้เรียนสามารถปรับเปลี่ยนวิชาเป็นอาชีพได้
- 1.2 ครูเป็นครूमืออาชีพ (Hands On)
- 1.3 สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้และบริการด้านวิชาการและวิชาชีพ

2. การกำหนดกลยุทธ์

- 2.1 ส่งเสริมผู้เรียนให้สามารถปรับเปลี่ยนวิชาเป็นอาชีพได้
- 2.2 ส่งเสริมครูให้เป็นครूमืออาชีพ (Hands On)
- 2.3 ส่งเสริมสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และบริการด้านวิชาการและวิชาชีพ

3. การดำเนินโครงการ

3.1 ดำเนินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) แก่ผู้บริหารและครูผู้สอนของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ระหว่างวันที่ 20-22 กรกฎาคม 2563 ณ ห้องประชุมเฟื่องทองอนุสรณ์ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ความรู้ที่ได้จากการอบรม ได้แก่ การบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Process) ด้านผลผลิต/การวัดผลและการประเมินผล (Output) ด้านการกำกับ/การติดตาม/การตรวจสอบ/วิเคราะห์ (Control) และด้านข้อมูลสำหรับการพัฒนา (Feedback)

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ คณะกรรมการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา

1. การกำหนดนโยบาย
2. การกำหนดกลยุทธ์
3. การดำเนินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course)

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ทดลองดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี กิจกรรมด้านการวางแผน (การกำหนดนโยบาย, การกำหนดกลยุทธ์, กำหนดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน ดำเนินการในเดือน มิถุนายน 2563

องค์ประกอบที่ 2 การปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ (Doing)

1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การวิเคราะห์จุดประสงค์ การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ การวิเคราะห์การวัดและประเมินผล
2. การจัดเตรียมทรัพยากรการเรียนรู้ ได้แก่ สื่อและวัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สถานประกอบการ ฐานความรู้เทคโนโลยี แผนการจัดการเรียนรู้ บทเรียน Module
3. การจัดเตรียมบุคลากร ได้แก่ เตรียมผู้สอน เตรียมผู้เรียน เตรียมท้องถิ่น ชุมชน สังคม

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล เป็นบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน หัวหน้าแผนกวิชา และวิชาการแผนกวิชา รวมทั้งสิ้น 55 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา

1. การวิเคราะห์หลักสูตร
2. การจัดเตรียมทรัพยากรการเรียนรู้
3. การจัดเตรียมบุคลากร

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ทดลองดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี กิจกรรมด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ในเดือน มิถุนายน 2563

2. ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Process)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพและสมรรถนะวิชาชีพ ต้องต่อเนื่องจนจบเป็นวิชา/เป็นเรื่อง/เป็นโครงการ/เป็นชิ้นงาน/เป็นงาน/เป็นอาชีพ ต้องคู่กับการปฏิบัติงาน ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ต้องให้ผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ต้องสอดคล้องกับสภาวะปัจจุบัน ต้องมีการพัฒนาวิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ต้องลดภาระงานของผู้สอนและผู้เรียน และต้องปรับวิชาเป็นอาชีพ โดยเรียนทีละ Module ต่อเนื่องจนจบเป็นรายวิชา แล้วเรียนวิชาต่อไปจนครบทุกรายวิชาที่กำหนดในแผนการเรียนแต่ละภาคเรียน

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนแผนกวิชาช่างยนต์ของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 11 คน และผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาช่างยนต์ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 123 คน รวมทั้งสิ้น 134 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ส่งเสริมสมรรถนะการเรียนรู้ โดยเรียนที่ละมอดูล ต่อเนื่องจนจบเป็นรายวิชา แล้วเรียนวิชาต่อไปจนครบทุกรายวิชาที่กำหนดในแผนการเรียนแต่ละภาคเรียน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ทดลองดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี กิจกรรมด้านกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 (1 กรกฎาคม 2563)

3. ด้านผลผลิต/การวัดและประเมินผล (Output)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การนำเสนอผลงาน แฟ้มสะสมงาน และการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาช่างยนต์ จำนวน 123 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ผลการนำเสนอผลงาน แฟ้มสะสมงาน และการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ทดลองดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี กิจกรรมด้านผลผลิต/การวัดและประเมินผล ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 (1 กรกฎาคม 2563)

องค์ประกอบที่ 3 การตรวจสอบ (Check)

1. ด้านการกำกับ/การติดตาม/การตรวจสอบ/วิเคราะห์ (Control)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ คณะกรรมการนิเทศติดตามการเรียนการสอน เป็นบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน จำนวน 1 คน หัวหน้างานวัดผลและการประเมินผล จำนวน 1 คน หัวหน้างานสื่อการเรียนการสอน จำนวน 1 คน หัวหน้าแผนกวิชาช่างยนต์ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ผลการนิเทศติดตามการเรียนการสอนของคณะกรรมการนิเทศติดตามการเรียนการสอน ด้านการกำกับ/การติดตาม/การตรวจสอบ/วิเคราะห์ (Control)

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ทดลองดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี กิจกรรมที่ 4 ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 (1 กรกฎาคม 2563)

องค์ประกอบที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) ประกอบด้วย

1. ด้านข้อมูลสำหรับการพัฒนา (Feedback)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของผลผลิตและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับไปสู่การปรับปรุงกระบวนการและปัจจัยนำเข้า

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ คณะกรรมการปรับปรุงดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน เป็นบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 4 คน หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน จำนวน 1 คน หัวหน้างานวัดผลและการประเมินผล จำนวน 1 คน หัวหน้างานสื่อการเรียนการสอน จำนวน 1 คน หัวหน้างานวิทยบริการและห้องสมุด จำนวน 1 คน หัวหน้างานทวิภาคี จำนวน 1 คน หัวหน้างานความร่วมมือ จำนวน 1 คน และหัวหน้าแผนกวิชาช่างยนต์ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 11 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของผลผลิตและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับไปสู่การปรับปรุงกระบวนการและปัจจัยนำเข้า

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ทดลองดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี กิจกรรมด้านข้อมูลสำหรับการพัฒนา ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 (1 กรกฎาคม 2563)

ตอนที่ 4 การศึกษาผลการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาผลการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ตามแผนการทดลองใช้กับผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาช่างยนต์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

แหล่งข้อมูล จากรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนของงานวัดผลและประเมินผล

2. ศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจ

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนแผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 11 คน และผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาช่างยนต์ จำนวน 123 คน รวมทั้งสิ้น 134 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนแผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 11 คน และผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาช่างยนต์ จำนวน 92 คน รวมทั้งสิ้น 103 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ของบุญชม ศรีสะอาด (2560: น. 3) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เปรียบเทียบภาระงานของครูผู้สอนก่อนและหลังการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน

ผู้ให้ข้อมูล จากรายงานการเปรียบเทียบภาระงานครูผู้สอนก่อนและหลังการใช้การบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน ด้วยแบบติดตามภาระงานของครูผู้สอนจากงานพัฒนาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน 11 คน

4. ผลการพัฒนาครูสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Hands On)

ผู้ให้ข้อมูล จากรายงานการพัฒนาครูสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Hands On) ด้วยแบบติดตามจากงานพัฒนาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น

การบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ตัวแปรตาม

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้วยการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

2. ความพึงพอใจของครูผู้สอน และผู้เรียน ต่อการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

3. เปรียบเทียบภาระงานครูผู้สอนก่อนและหลังการใช้การบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

4. ผลการพัฒนาครูสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Hands On)

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ศึกษาผลการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ดำเนินการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 (เดือน ตุลาคม 2563)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การบริหารจัดการเรียนรู้** หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นระบบของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของผู้สอนบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและนักเรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้และเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการจัดการศึกษา

2. **การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)** หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่ผสมผสานยุทธวิธีในการเรียนการสอนเข้าด้วยกัน โดยใช้สื่อการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลายทั้งการเรียนการสอนแบบออนไลน์และการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า เพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนสามารถบรรลุเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน

3. **การจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course)** หมายถึง การเรียนต่อเนื่องจนครบตามหน่วยกิตของวิชานั้น ๆ และทำการสอบ หลังจากสอบเสร็จถึงจะเริ่มต้นเรียนวิชาใหม่หรือบล็อกต่อไปจนครบหลักสูตร เป็นแนวทางการเรียนที่ลดข้อจำกัดสำหรับผู้เรียนที่ทำภารกิจอื่นไปด้วยสามารถโฟกัสแต่ละวิชาและลดความสับสนจากการเรียนอย่างเร่งรีบในแต่ละวัน

4. **องค์ความรู้การจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน** หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่สามารถเพิ่มสมรรถนะผู้เรียนในสายอาชีพ โดยมีสาระในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

4.1 การจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) เป็นการปรับเปลี่ยนวิชาเป็นอาชีพ โดยจัดรายวิชาในหลักสูตรให้ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพและสมรรถนะวิชาชีพ ซึ่งมีจุดเน้นดังนี้ 1) เรียนจบเป็นเรื่อง เป็นโครงการ เป็นชิ้นงาน เป็นงาน เป็นอาชีพ 2) เปลี่ยน “Working Field เป็น Learning Field” 3) เรียนรู้คู่การปฏิบัติ 4) ประเมินผลตามสภาพจริง

4.2 การจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน มีประโยชน์ต่อผู้เรียนดังนี้ 1) ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจในการเรียนรู้มากขึ้นเพราะได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 2) เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะปฏิบัติเป็นหลักจึงทำให้ผู้เรียนเข้าสู่อาชีพได้เร็วขึ้น 3) เน้นหลักสูตรฐานสมรรถนะ จึงทำให้ผู้เรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาชีพได้ง่ายกว่าการจัดการเรียนรู้ปกติ 4) เรียนจบ Module ใด Module หนึ่ง สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ 5) ผู้เรียนไม่เกิดความสับสนเพราะไม่ต้องเรียนวันละหลายวิชา 6) ผู้เรียนเกิดทักษะอาชีพได้รวดเร็วเพราะเรียนและฝึกปฏิบัติในเรื่องหรืองานเดียวอย่างต่อเนื่อง 7) ผู้เรียนไม่รู้สึกลำบากแต่กลับเกิดความรู้สนุกสนานในการเรียน เพราะได้เรียนรู้คู่การปฏิบัติและเกิดขึ้นงานชิ้นมาจากการปฏิบัติงาน

4.3 การจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) มีประโยชน์ต่อผู้สอน ดังนี้ 1) ครูพัฒนาตนเองสู่ความเป็นมืออาชีพเพราะครูพาผู้เรียนทำและปฏิบัติ 2) ภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของครูลดลง 3) ครูมีเวลาใกล้ชิดผู้เรียนมากขึ้น ทำให้รู้จักและเข้าใจผู้เรียนได้มากขึ้น 4) ครูมีเวลาช่วยงานอื่น ๆ ของสถานศึกษาได้มากขึ้น 5) เอื้อต่อการวัดผลและการประเมินผลตามสภาพจริง

4.4 การจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) มีประโยชน์ต่อสถานศึกษา ดังนี้
 1) ลดปริมาณการออกกลางคันของผู้เรียน 2) ผู้เรียนขาดเรียนลดลง 3) เป็นการสร้างคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา 4) ลดความรุนแรงในการขาดแคลนครู 5) สะดวกต่อการจัดการศึกษาระบบสะสมหน่วยกิต

5. การเปลี่ยน Working Field เป็น Learning Field หมายถึง การจัดการศึกษาโดยใช้สถานการณ์จริง เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติในพื้นที่ภาคปฏิบัติ ทำให้เกิดการเรียนเหมือนกับ การเรียนในชั้นเรียนหรือห้องเรียนห้องปฏิบัติการ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะฝีมือควบคู่กับการฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้มีสมรรถนะที่เป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการ

6. ความปกติใหม่ทางการศึกษา (New Normal Education) หมายถึง รูปแบบการจัดการศึกษาที่เน้นปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างครูกับผู้เรียนผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ระยะห่างทางสังคมระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน เน้นการจัดการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับความสนใจ ชุมชน และบริบทของผู้เรียน เน้นการวัดผลและการประเมินผลเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน จากชิ้นงานและพฤติกรรม เน้นการช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนเต็มตามศักยภาพ และเน้นการเรียนรู้เพื่อสุขภาพกายและสุขภาพใจควบคู่กับการเรียนรู้ด้านวิชาการ

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถหรือความสำเร็จของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนการสอน ซึ่งวัดผลความสำเร็จหรือระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนว่ามีความรู้มากน้อยจากผลของคะแนนสอบในแต่ละวิชา

8. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถหรือความสำเร็จของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน ซึ่งวัดผลความสำเร็จหรือระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนว่ามีความรู้มากน้อยจากผลของคะแนนสอบในแต่ละวิชาและประเมินผลออกมาในรูปของเกรด โดยใช้ค่าเฉลี่ยเกรดของผู้เรียน เปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2562 กับปีการศึกษา 2563

9. ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน ประกอบด้วย ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้

10. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน ประกอบด้วย ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้และ กิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้

11. การเปรียบเทียบภาระงานครูผู้สอน หมายถึง การเปรียบเทียบภาระงานของครูที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน

12. ครูมืออาชีพ (Hands On) หมายถึง ครูที่มีการจัดการองค์ความรู้ที่จะสอนอย่างมีคุณภาพ มีความรอบรู้ในเนื้อหาสาระของวิชาที่จะสอนอย่างลึกซึ้ง มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการอบรมสั่งสอนผู้เรียนให้พัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกาย และสุขภาพจิต เพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ มีการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และสารสนเทศ เพื่อการจัดการความรู้และมีการวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียนจากผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

13. คู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นโดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้รู้คู่มือได้ศึกษาทำความเข้าใจและสามารถนำคู่มือไปใช้ในการบริหารจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

14. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

15. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการทำหน้าที่สอน ลูกจ้างชั่วคราว ทำหน้าที่สอนนักเรียนนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

16. นักศึกษากลุ่มทดลอง หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาช่างยนต์ ปีการศึกษา 2563

17. ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 หมายถึง ระยะเวลาดำเนินการเริ่มเปิดภาคเรียน วันที่ 1 กรกฎาคม 2563 ซึ่งเลื่อนระยะเวลาการเปิดภาคเรียนเนื่องจากสถานการณ์ระบาดของไวรัส โควิด 19

18. แผนการเรียนรู้ Module หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการสร้างบทเรียนเป็นหน่วยที่มีเนื้อหาหรือกลุ่มประสบการณ์จบในตัวเอง สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แน่นอนและชัดเจน โมดูลหนึ่ง ๆ จะประกอบด้วยแนวคิด วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และการประเมินผล

19. คณะกรรมการนิเทศติดตามการเรียนการสอน หมายถึง ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำและการปรับปรุงด้านการเรียนการสอนเพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

20. คณะกรรมการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี หมายถึง คณะกรรมการที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย กำหนดกลยุทธ์ และโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน อีกทั้งพิจารณาด้านข้อมูลสำหรับการพัฒนา (Feedback) ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของผลผลิตและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับไปสู่การปรับปรุงกระบวนการและปัจจัยนำเข้า

21. คณะกรรมการนิเทศติดตามการเรียนการสอนของครูผู้สอนการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน หมายถึง ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำและการปรับปรุงด้านการเรียนการสอนเพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่

1. ประโยชน์สำหรับผู้เรียน

1.1 จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างต่อเนื่องจนจบเป็นวิชา เป็นเรื่อง เป็นโครงการ เป็นชิ้นงาน เป็นงาน เป็นอาชีพ เพื่อลดความสับสนของผู้เรียน

1.2 ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

1.3 ผู้เรียนเรียนจบ Module ใด Module หนึ่ง แล้วสามารถออกไปประกอบอาชีพได้

2. ประโยชน์สำหรับครูผู้สอน

2.1 ลดภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

2.2 เน้นการเปลี่ยน Working Field เป็น Learning Field

2.3 ครูได้รับการพัฒนาสู่ความเป็นครูมืออาชีพ

3. ประโยชน์สำหรับสถานศึกษา

3.1 ได้แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ปีการศึกษา 2563 เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ในปีการศึกษา 2564 และพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์วิกฤตเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และจรรยาบรรณทางวิชาชีพของนักเรียน นักศึกษา

3.2 สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสามารถนำแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ร่วมกับแบบผสมผสาน วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ไปใช้เพื่อจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถชี้แจง ทำความเข้าใจ ปรับทัศนคติ และแนวทางในการจัดการศึกษาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันอย่างเป็นเอกภาพ